

Organizacja mobilności w programie „Uczenie się przez całe życie” - Erasmus

Instytucja wysyłająca beneficjentów programu

UNIwersYTET EKONOMICZNY W POZNANIU

PL POZNAN03

Osoba kontaktowa: Elżbieta Szwejk (swz@ue.poznan.pl)

Adres strony internetowej instytucji: www.ue.poznan.pl, www.ue.poznan.pl/erasmus

Okres realizacji mobilności: 1999/2000 - 2011

1. Dlaczego mobilność w programie Erasmus jest dla Państwa ważna?

Mobilność wpisuje się w realizowaną obecnie na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu strategię Uczelni ogłoszoną na lata 2009-2012. Jest ona narzędziem dla prowadzenia internacjonalizacji studiów, czyli nauczania w językach obcych, rozwoju wymiany międzynarodowej studentów i pracowników, ale także elementem systemu doskonalenia kwalifikacji pracowników naukowo-dydaktycznych i administracyjnych oraz prowadzenia nauki i dydaktyki w wymiarze międzynarodowym.

Realizacja mobilności akademickiej to rozwój uczelni na wielu płaszczyznach. To działania prowadzące do rozwoju programów dydaktycznych, systemu obsługi studentów i poprawy sprawności funkcjonowania Uczelni, podnoszenia jakości kształcenia, przy współpracy kadry akademickiej i administracyjnej, wspólnie z partnerami krajowymi i zagranicznymi.

2. W jaki sposób realizacja programu odpowiada na Państwa potrzeby?

W roku akademickim 1999/2000, który był pierwszym rokiem realizacji programu Socrates/Erasmus na UEP (wtedy Akademia Ekonomiczna w Poznaniu), Uczelnia wysłała 41 studentów do 12 uczelni a gościła 4 obcokrajowców. Obecnie z wyjazdów korzysta ok. 240 studentów UEP rocznie, a jednocześnie Uczelnia gości 120 studentów zagranicznych. Liczba partnerów Erasmusa to 118 uczelni, oprócz tego UEP prowadzi coroczną wymianę z 10 uczelniami europejskimi i pozaeuropejskimi w ramach umów bilateralnych.

Udział w projekcie pozwolił Uczelni zaznajomić się z dobrymi wzorcami europejskiego kształcenia i dał początek pod internacjonalizację uczelni, wprowadzając europejskie standardy kształcenia i obsługi studentów. W celu dwustronnej wymiany studentów Uczelnia dbała o wprowadzenie i rozwój oferty dydaktycznej w języku obcym, rozpoczynając od oferty 12 przedmiotów w języku angielskim do liczby 105 przedmiotów realizowanych w językach obcych w roku 2010/1011.

Program Erasmus jest także źródłem finansowania i narzędziem promocji UEP na arenie

międzynarodowej. Efekt to stały wzrost zainteresowania współpracą z naszą Uczelnią wśród partnerów zagranicznych.

Dzięki działaniom podjętym w procesie mobilności ważną rolę odgrywa realizacja internacjonalizacji wewnętrznej. Przykładem takiej praktyki jest nie tylko zachęcanie studentów do studiowania w języku obcym ale także nałożenie obowiązku zrealizowania minimum jednego przedmiotu w języku obcym podczas studiów licencjackich i magisterskich.

3. Czy poniesione nakłady przyniosły spodziewane efekty? Proszę określić, jaki był stosunek nakładów do wyniesionych z programu korzyści zawodowych i osobistych?

W celu osiągnięcia jak najlepszych efektów ilościowych i jakości mobilności podejmowane były następujące działania:

- przeprowadzanie przez Dział ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą dwu- lub trzykrotnych kwalifikacji na wyjazdy w trakcie danego roku akad.,
- organizowanie i finansowanie ze środków programu Erasmus kursów języków obcych dla studentów zakwalifikowanych do wyjazdu na studia i praktyki,
- organizowanie licznych akcji promujących program (dni Erasmusa, goszczenie przedstawicieli firm zagr.),
- rozwój oferty dydaktycznej w języku angielskim,
- działania integracyjne z udziałem ESN współfinansowane ze środków programu Erasmus.

Podjęte działania przyniosły efekty w postaci realizacji zamierzonej liczby wyjazdów oraz wysokiego stopnia zadowolenia z wyjazdów beneficjentów programu (wyrażonego w ankietach). Wielu studentów korzystających z wymiany Erasmusa nie poprzestaje na realizacji jednego wyjazdu podczas studiów, a nabyte doświadczenia i umiejętności wykorzystuje podczas kolejnych wyjazdów studyjnych lub praktyk zawodowych. Inwestycja środków finansowych i nakładu pracy pracowników Uczelni przyczyniła się do rozwoju oferty studiów dla studentów zagranicznych. Wykładowcy korzystający z wymiany w wielu przypadkach prowadzą zajęcia w języku obcym na UEP, goszczą na prowadzonych przez siebie zajęciach wykładowców z uczelni zagranicznych, ale także wykazują zainteresowanie udziałem w innych programach edukacyjnych (Erasmus Mundus, kursy intensywne).

4. W jakim stopniu cele programu w zakresie mobilności zostały osiągnięte?

Liczby uczestników wymiany wzrastały systematycznie z roku na rok. W roku 2009/2010 zostało zrealizowanych 238 wyjazdów studentów (na studia i praktyki) i 27 wyjazdów pracowników na szkolenia STT i z wykładami STA, co łącznie stanowiło 103% zaplanowanej do realizacji na ten rok liczby wyjazdów. Do uczelni przyjechało w ramach programu Erasmus 102 studentów zagranicznych, o 29% więcej niż w roku poprzednim.

Udział w programie Erasmus pozwolił również zrealizować niewymierne cele. Program dał dobre podwaliny do internacjonalizacji naszej Uczelni, stworzył dobre ramy szerokiej współpracy z zagranicą, rozwinął mobilność studentów i pracowników, przyczynił się do powstania systemu ECTS (Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów) i międzynarodowej oferty dydaktycznej oraz promocji uczelni za granicą.

Sukcesy na polu wymiany w programie Erasmus to nie tylko wzrastające liczby

wyjeżdżających studentów, ale i uznanie dla jakości prowadzenia działań programu w naszej Uczelni. W 2008 roku nasza Uczelnia, jako jedna z sześciu uczelni w kraju, została uhonorowana przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (pełniącą rolę Narodowej Agencji Programu „Uczenie się przez całe życie”) wyróżnieniem "Uczelnia przyjazna mobilności".

5. Jaki był wpływ zrealizowanej mobilności na kształtowanie Państwa kompetencji i kwalifikacji w zakresie rozwoju zawodowego i osobistego?

Beneficjenci Erasmusa bez wątplenia zdobywają nowe doświadczenia a korzyści z wyjazdu przekładają się na dalszą ścieżkę kariery studenta, pracę wykładowcy oraz pracę Działu ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą.

W ankietach obowiązkowych beneficjenci-studenci programu Erasmus bardzo wysoko oceniają korzyści osobiste wynikające z pobytu na stypendium (98% bardzo dobrych i dobrych ocen) oraz korzyści akademickie (75% ocen bardzo dobrych i dobrych). Odbycie części studiów za granicą jako pomocne w przyszłej karierze zawodowej wskazało 86% ankietowanych. Pracownicy Uczelni wysoko cenią sobie możliwość uczestniczenia w zajęciach w uczelniach partnerskich oraz wyjazdach szkoleniowych. Główne korzyści to: nawiązanie kontaktów międzynarodowych, udoskonalenie warsztatu pracy pod względem specjalistycznego przygotowania do prowadzenia przedmiotu, wymiana doświadczeń i wiedzy oraz przełożenie nawiązanych kontaktów na pracę badawczą.

Wielu pracowników naukowo-dydaktycznych przekłada doświadczenia zdobyte na stypendium na grunt uczelni, wprowadzając nowe przedmioty w języku obcym. Pracownicy DBNiWZ korzystając z wyjazdów szkoleniowych STT i wyjazdów monitoringowych nie tylko zwiększają jakość warsztatu swojej pracy i przenoszą dobre wzorce zagraniczne na grunt uczelni, ale także przekazują zdobyte umiejętności i doświadczenie uczelniom partnerskim oraz pracownikom Uczelni zaangażowanym w wymianę międzynarodową.

6. W jakim stopniu Państwa korzyści - wiedza i doświadczenia osiągnięte w wyniku mobilności miały wpływ na innych ludzi lub instytucje?

Na UEP studiowało do roku 2010/2011 łącznie 670 studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus. Studenci wysoko oceniają swoje korzyści wyniesione z wymiany (akademickie, kulturowe, językowe i osobiste). Wielu z nich swoje doświadczenia wykorzystuje w przyszłej ścieżce zawodowej realizując w Polsce również praktykę zawodową, a nawet znajdując stałą pracę w polskich firmach lub firmach zagranicznych działających na polskim rynku.

Dział ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą był inicjatorem powołania w UEP lokalnej sekcji Erasmus Student Network. Organizacja zrzesza studentów (nie tylko byłych Erasmusowców), prowadzi system opieki nad studentami zagranicznymi, program integracyjny ze środowiskiem lokalnym (wizyty w domach dziecka, przedszkolach, szkołach), promocję programu Erasmus wśród studentów UEP, organizuje szereg wycieczek regionalnych i krajowych.

Pracownicy Uczelni zaangażowani w koordynowanie wymiany zagranicznej dzielą się swoją wiedzą z pracownikami instytucji partnerskich w trakcie wizyt monitoringowych. W UEP

przeprowadzone zostało szkolenie dla pracownika Biura Współpracy z Zagranicą z Università degli Studi di Macerata.

Prowadzona w programie LLP/Erasmus mobilność przyczyniła się do zacieśnienia współpracy między uczelniami poznańskimi i umożliwiła studentom zagranicznym korzystanie z oferty przedmiotów partnerów porozumienia.

7. Na czym polega związek pomiędzy celami działań realizowanych w ramach programu, a celami ogólnymi - instytucji, szerokiej grupy odbiorców, systemu edukacji?

Założeniem programu LLP/Erasmus jest rozwój różnych form uczenia się poprzez wspieranie współpracy między systemami edukacji w krajach partnerskich. Realizacja mobilności międzynarodowej umożliwia uczestniczenie w procesie wymiany doświadczeń i poszukiwanie dobrych sprawdzonych rozwiązań i przenoszenie ich na grunt uczelni. Udział w programie przyczynia się do wprowadzania systematycznych zmian, stając się motorem napędowym rozwoju i postępu na rynku usług edukacyjnych, jednocześnie wpływając na społeczność akademicką współpracujących partnerów i kształtując różnorodne formy ich relacji. Tak rozumiane cele projektu są zbieżne z polityką UEP, wyrażoną w przyjętym przez Senat Uczelni dokumencie „Strategia Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na lata 2009 – 2012”. Jako jedna z wiodących uczelni ekonomicznych w Polsce w dalszym ciągu pracujemy systematycznie nad rozwojem w dziedzinie usług edukacyjnych i naukowych. Poprzez kształcenie studentów Uczelnia przygotowuje kadry zdolne skutecznie sprostać wyzwaniom współczesnej gospodarki w kraju i za granicą, a realizacja działalności naukowej w istotny sposób wzbogaca wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych i pokrewnych. Zbieżność celów projektu i celów Uczelni, w rozumieniu całego środowiska akademickiego z uwzględnieniem pracowników i studentów, przynosi olbrzymie korzyści nie tylko samym uczestnikom projektu, ale wpływa także na całe społeczeństwa, stawiając kolejne wyzwania, integrując ale i ucząc szacunku i wzajemnej akceptacji.

8. Jakie widzą Państwo możliwości wykorzystania rezultatów mobilności na szerszą skalę?

Doświadczenia zdobyte podczas prowadzenia wymiany studentów w ramach programu Erasmus pozwalają na rozwijanie współpracy bilateralnej z państwami spoza Unii Europejskiej. Z powodzeniem prowadzona jest współpraca wymiany studentów z School of Business, Nanjing University (Chiny), University of Lethbridge (Kanada), University of Illinois z siedzibą w Urbana-Champaign (USA), University of Texas at Dallas (USA), Uniwersytecie Handlowo-Ekonomicznym w Kijowie (Ukraina), State University of Management (Rosja, Moskwa) i w Tarnopolskim Państwowym Uniwersytecie Ekonomicznym na Ukrainie. Uczelnia wyraża zainteresowanie realizacją współpracy z kolejnymi ośrodkami naukowymi spoza Europy.

Potencjał naukowy rozwijany w trakcie zaangażowania uczelni w wymianę europejską pozwala na rozszerzanie oferty programowej uczelni. Dotychczas UEP uruchomił licencjacki program studiów specjalności International Business prowadzony całościowo w języku angielskim. Powstały również plany studiów w języku angielskim czterech innych programów pierwszego stopnia oraz programu drugiego stopnia, które uczelnia przygotowuje do uruchomienia.

Wdrożone i stosowane procedury i wzorce mobilności europejskiej miały istotny wpływ na powstanie inicjatywy krajowej wymiany studentów uczelni ekonomicznych (Szkoly Głównej Handlowej, Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach).

9. Czy po zakończeniu projektu jego rezultaty zostały już wykorzystane? Jeżeli tak, proszę podać w jaki sposób?

Dzięki wprowadzonemu w 2000 roku systemowi ECTS w Uczelni upowszechniono uznawalność osiągnięć i wyników zdobytych przez studentów w ramach każdej formy mobilności (koordynowanej przez Uczelnię, jak i przy indywidualnych wyjazdach zagranicznych i krajowych).

Wymiana studentów i wykładowców w programie Erasmus prowadzona przez UEP dała potencjał na pogłębianie współpracy z uczelniami partnerskimi oraz pozwoliła na zdobycie doświadczenia pozwalającego tworzyć ściślejsze formy współpracy. Efektem tego jest prowadzenie współpracy w ramach umów o dwóch dyplomach, w ramach, której studenci uczestniczący w rocznej wymianie, którzy zaliczą wymagany program otrzymają dyplom uczelni partnerskiej.

W roku 2009/2010 po raz pierwszy uruchomiono studia II stopnia realizowane wspólnie przez UEP i ESCP Europe. Jest to uczelnia, której program Master in Management zajął pierwsze miejsce w Europie wg rankingu Financial Times 2010. W ramach tego programu studenci studiują Przedsiębiorstwo w gospodarce globalnej na UEP i kontynuują naukę na drugim roku studiów w ESCP Europe w Paryżu. Po ich ukończeniu studenci uzyskują dyplom magistra Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu na Wydziale Zarządzania oraz dyplom francuski Master Grande Ecole.

Efektem międzynarodowej mobilności jest także włączenie się Uczelni w realizację kolejnych projektów TEMPUS (*Fostering Entrepreneurship in Higher Education*) i Leonardo (*Transfer of experiential and innovative teaching methods for business education*).

10. Jakie Państwo mają konkretne plany dalszego wykorzystania rezultatów mobilności?

W dalszym etapie realizacji działań mobilności Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu planuje rozszerzenie mobilności pracowników i studentów, tworzenie i promowanie nowych programów dydaktycznych w języku angielskim, szczególnie na poziomie magisterskim. W dalszym etapie realizacji celu internacjonalizacji UEP planuje rozwijanie współpracy w innych programach edukacyjnych, m.in. Erasmus Mundus Akcja 2.

W kolejnym roku wymiany planuje się zorganizowanie przedsięwzięcia International Week, które ma na celu zwiększenie zainteresowania przyjazdami do UEP wykładowców zagranicznych. Do udziału zostaną zaproszeni wykładowcy z uczelni partnerskich, którzy będą prowadzić wykłady w ramach zajęć realizowanych przez wykładowców UEP. Powyższe działanie wpisuje się w proces internacjonalizacji Uczelni i dobrą promocją Uczelni za granicą.

Doświadczenia i wzorce związane z obsługą studentów Erasmusa planuje się wykorzystać do udoskonalenia obsługi studentów cudzoziemców realizujących całonocne studia na UEP. Zdobyte doświadczenie i współpraca w ramach programu Erasmus będzie wykorzystywana

do stworzenia możliwości wymiany studentów studiów doktoranckich –do tej pory słabo reprezentowanej i wykorzystywanej przez doktorantów.

Wychodząc naprzeciw potrzebom studentów zagranicznych, UEP planuje przeprowadzić we wrześniu 2011 intensywny kurs języka angielskiego (40 godzin) dla studentów przyjeżdżających na studia w ramach wymiany.